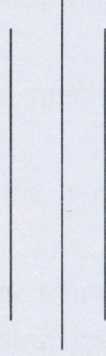

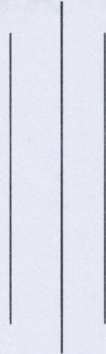

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको
हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक
गरिएको विवरण

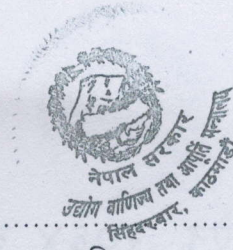
(स्वतः प्रकाशन)

२०८२ माघ-चैतसम्म
सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरूको विवरण

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

विषय सूची

१.	पृष्ठभूमि:.....	१
२.	मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:.....	१
३.	मन्त्रालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:	४
३.१.	मन्त्रालयको संगठन संरचना:	४
३.२.	मन्त्रालयको दरबन्दी तेरिज:	५
३.३.	मन्त्रालयको कर्मचारी विवरण:.....	६
३.४.	मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखा/शाखाहरूको कार्य विवरण:	१०
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा:.....	१०
५.	सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:.....	१०
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:.....	११
७.	निवेदन/उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी.....	११
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:.....	११
९.	मन्त्रालय र मातहत निकायहरूबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू:.....	११
१०.	संघीयतामा समन्वय तथा सहकार्य सम्बद्ध क्रियाकलापहरू:.....	१६
११.	२०८२ चैत्र सम्मको माइलस्टोन सम्बन्धी विवरण.....	१७
१२.	वेरूजू र फछ्यौँटको अवस्था	२२
१३.	१०० कार्यसूचीको मन्त्रालयसँग सम्बन्धित कार्यहरूको प्रगति.....	२२
१४.	बुँदा २ अनुसार मुख्य १० कार्यको कार्ययोजनाको प्रगति.....	२२
१५.	ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको अद्यावधिक सूची:.....	२३
	नीतिहरू:.....	२३
	ऐन तथा नियमावलीहरू:	२३
	कार्यविधिहरू:.....	२४
	निर्देशिकाहरू:.....	२५
	मापदण्डहरू:.....	२५
	रणनीति:	२६
	अन्य	२६
	मन्त्रालयको वेबसाइटमा प्रकाशन भएका मुख्य-मुख्य सूचनाहरू.....	२६
१६.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद.....	२६

१. पृष्ठभूमि:

मुलुकमा औद्योगिक क्रियाकलापहरूलाई प्रवर्द्धन गर्ने तथा व्यापार व्यवसायका लागि अनुकूल वातावरण तयार गर्ने हेतुले तत्कालीन प्रधानमन्त्री जुद्धसमशेर जंगबहादुर राणाबाट वि.सं. १९९३ सालमा उद्योग परिषदको स्थापना भएको थियो। सोही वर्ष नेपालमा पहिलोपटक कम्पनी सम्बन्धी कानून र औद्योगिक व्यवसायसँग सम्बन्धित कानून लागु भएका थिए। वि.सं. २०३८ सालमा उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालयको स्थापना भएकोमा वि.सं. २०४० सालमा सो मन्त्रालयको क्षेत्राधिकार बढाई आपूर्तिर्तर्फको जिम्मेवारी समेत प्रदान गरियो। तत्पश्चात् सोही सालमा उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति गरी तीनवटा मन्त्रालयको स्थापना गरी अस्तित्वमा रहेको पाइन्छ। वि.सं. २०५७ सालमा उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति मन्त्रालयलाई एक आपसमा गाभी उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको स्थापना भएकोमा पछि २०६५ सालमा सो मन्त्रालयलाई उद्योग मन्त्रालय र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय गरी दुइ फरक मन्त्रालयको रूपमा पुनर्गठन गरिएको थियो। तत्पश्चात् वि.सं. २०७२ सालमा वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयलाई विभाजन गरी वाणिज्य मन्त्रालय र आपूर्ति मन्त्रालय गरी दुइ फरक मन्त्रालयको गठन गरिएको थियो। नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको वि.सं. २०७४ को निर्णय अनुसार यी तीनवटै मन्त्रालयलाई एक आपसमा गाभी उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय गठन भएको छ। यस मन्त्रालय विशिष्ट र संवेदनशील प्रकृतिको कार्यक्षेत्र भएको नेपाल सरकारको एउटा महत्वपूर्ण मन्त्रालय हो। मुलुकको उद्योग, वाणिज्य र उपभोग्य सामग्रीको आपूर्ति क्षेत्रलाई सबल र सुदृढ तुल्याउँदै औद्योगिक वातावरण सिर्जना, लगानी प्रवर्द्धन, आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको प्रवर्द्धन, सहजीकरण र नियमन, औद्योगिक सम्पत्तिको संरक्षण, औद्योगिक पूर्वाधारको व्यवस्था जस्ता मुख्य कार्यमा मन्त्रालय संलग्न रहँदै आएको छ। यसको लागि उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति क्षेत्रसँग सम्बद्ध आवश्यक नीति तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्ने, तर्जुमा गरिएका नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई विभिन्न मन्त्रालय, नेपाल सरकारका अन्य निकाय, निजी क्षेत्र तथा दातृनिकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्ने, सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्यांकन गरी पृष्ठपोषण गर्ने लगायतका कार्यमा मन्त्रालय संलग्न रहँदै आएको छ। मन्त्रालयले नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली २०७४, औद्योगिक नीति, २०६७, वाणिज्य नीति, २०८१, नेपाल व्यापार एकिकृत रणनीति २०८०, आवधिक योजनाहरू लगायत वाणिज्य क्षेत्रसँग सम्बद्ध ऐन तथा नियमावलीले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ।

२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:

नेपाल सरकार कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ बमोजिम यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ।

- १) औद्योगिक नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- २) औद्योगिक कोरिडोर, औद्योगिक पार्क वा ग्राम र निर्यात प्रशोधन केन्द्र;
- ३) औद्योगिक क्षेत्र र विशेष आर्थिक क्षेत्रसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- ४) वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन;
- ५) उद्योग, औद्योगिक व्यवसाय र कम्पनीसम्बन्धी;
- ६) उद्योग तथा खनिजसम्बन्धी पूर्वाधार, नीति, कानून, मापदण्ड, समन्वय र नियमन;
- ७) सुरक्षा संवेदनशील उद्योग दर्ता, संचालन अनुमति, खारेजी र नियमन;

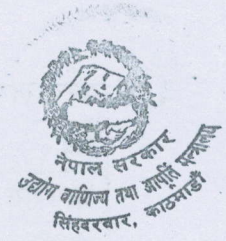

- ८) औद्योगिक प्रविधि विकास र हस्तान्तरण;
- ९) अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक संघ संस्थासंग सम्पर्क र समन्वय;
- १०) केन्द्रिय कारागार कारखाना;
- ११) करार, साझेदारी र ऐजेन्सी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- १२) रुग्ण उद्योग तथा दामासाहीमा परेका उद्योग वा व्यवसायिक फर्म व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- १३) पेटेन्ट, डिजाइन, ट्रेडमार्क, भौगोलिक संकेत (जोग्राफिकल इन्डिकेसन) औद्योगिक वौद्धिक सम्पत्तिको नीति, कानून, मापदण्ड कार्यान्वयन र प्रवर्द्धन एवं सो सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थासंग सम्पर्क र समन्वय;
- १४) नापतौल तथा गुणस्तर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन एवं सो सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय निकायसंग सम्पर्क र समन्वय;
- १५) वस्तु, सेवा, प्रक्रिया र प्रणालीको राष्ट्रिय गुणस्तर निर्धारण, प्रत्यायन (एक्रिडिटेशन) र प्रत्यायन बोर्ड;
- १६) खानी तथा खनिजसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- १७) रेडियोधर्मी पदार्थ, पेट्रोलियम पदार्थ, प्राकृतिक ग्यास र बहुमुल्य पदार्थ तथा ठुला खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सर्वेक्षण, अन्वेषण र उत्खनन, दर्ता, अनुमति र नियमन;
- १८) भौगर्भिक अध्ययन तथा अनुसन्धान र नक्सा;
- १९) खानी तथा खनिजजन्य वस्तुहरुको लगत संकलन तथा अभिलेखन र अनुसन्धान एवं उत्खननसम्बन्धी राष्ट्रिय प्रयोगशालाको स्थापना र संचालन;
- २०) भूकम्पिय अध्ययन एवं अनुसन्धान, भूकम्प निगरानी, भूकम्प मापन केन्द्रहरुको संचालन;
- २१) अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन;
- २२) द्विपक्षीय र अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार तथा पारवहन तथा सोसम्बन्धी द्विपक्षीय, क्षेत्रीय, उपक्षेत्रीय र बहुपक्षीय वार्ता, सन्धी सम्झौता, कायान्वयन र नियमन
- २३) राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार सहजीकरणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन;
- २४) विश्व ब्यापार संगठन लगायत बहुपक्षीय ब्यापार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारसंगको सम्पर्क, समन्वय, वार्ता, सम्झौताको कायान्वयन र अनुगमन;
- २५) साफ्टा, बिमस्टेक लगायत क्षेत्रीय र उपक्षेत्रीय ब्यापार तथा स्वतन्त्र ब्यापार क्षेत्रसम्बन्धी संस्थासंगको सम्पर्क, समन्वय, वार्ता, सम्झौता, कायान्वयन र अनुगमन;
- २६) राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारिक कारोवारको व्यवस्थापन र नियमन;
- २७) निकासी प्रवर्द्धन, पैठारी व्यवस्थापन र नियमन;
- २८) राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार सम्बन्धी तथ्याङ्क, अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण;
- २९) राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार मेला तथा प्रदर्शनीको संचालन र सहभागिता
- ३०) ब्यापारका लागि सहयोग (एड फर ट्रेड);
- ३१) अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारका सन्दर्भमा विदेशस्थित नियोगसंग समन्वय;
- ३२) वाणिज्यदुत;
- ३३) अन्तरप्रदेशिक ब्यापारसम्बन्धी नीति, कानून, सहजीकरण र नियमन;
- ३४) पारवहन, अन्तर्राष्ट्रिय परिवहन व्यवस्था, बहुविधिक (मल्टिमोडल) ढुवानीसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन;

- ३५) सुख्खा बन्दरगाह, अन्तर्राष्ट्रिय कन्टेनर प्रेट स्टेसन, क्लियरिङ्ग/ अन्डरटेकिङ्ग सेवा, कार्गी गोदामसम्बन्धी नीति तथा संचालन;
- ३६) अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारसम्बन्धी फर्म तथा संस्थाहरूको नियमन;
- ३७) राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास, विस्तार र संचालन;
- ३८) उपभोग्य तथा अत्यावश्यक वस्तु र सेवाको आपूर्ति, वितरण, मुल्य नियन्त्रण, गुणस्तर र अनुगमनसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- ३९) उपभोक्ता हक संरक्षण तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- ४०) अत्यावश्यक वस्तुहरूको राष्ट्रिय मौजदात (बफरस्टक), सार्वजनिक गोदाम तथा राष्ट्रियस्तरमा अत्यावश्यक वस्तु र सेवाको सूचना संकलन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र आपूर्ति ब्यवस्था;
- ४१) पेट्रोलियम पदार्थको पैठारी, प्रशोधन, भण्डारण, गुणस्तर निर्धारण, मुल्य निधारण, आपूर्ति, पूर्वाधार विकास र नियमन;
- ४२) आन्तरिक बजार ब्यवस्थापन तथा प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन र सिन्डिकेट तथा कार्टेलिड नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून र नियमन;
- ४३) मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन;
- ४४) मन्त्रालयको विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित सेवा, समुह र उपसमूहको संचालन।

३.२ मन्त्रालयको दरबन्दी तेरिजः

अनुसूचि ३.२
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको दरबन्दी तेरिज

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	मौजूदा दरबन्दी				प्रस्तावित दरबन्दी		प्रस्तावित दरबन्दी	कैफियत
						उद्योग	वाणिज्य	आपूर्ति	जम्मा	थप	घट		
१	सचिव	विशेष				१	१	१	३	-	-	३	✓
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			२	२	२	६	-	-	६	✓
३	सहसचिव	रा.प.प्रथम	इञ्जिनियरिङ्ग			१			१	-	-१	०	✓
४	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्र.		९	९	६	२४	-	-४	१९	✓
५	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		१	१	१	३	-	-२	१	✓
६	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून		१	१	१	३	-	-२	१	✓
७	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	इञ्जिनियरिङ्ग	केमिकल		१			१	-	-	१	✓
८	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	इञ्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	ज.मे.	१			१	-	-	१	✓
९	उप सचिव तथ्याक	रा.प.द्वितीय	तथ्याक			०	०	०	०	१	-	१	✓
१०	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.		१६	१७	१६	४९	-	-१६	३३	✓
११	तथ्याक अधिकृत	रा.प.तृतीय	आयो तथा त.	तथ्याक				१	१	०	-	१	✓
१२	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		१	१	१	३	-	-१	२	✓
१३	पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.तृतीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१			१	-	-	१	✓
१४	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			२	१		३	-	-३	०	✓
१५	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		०	०	०	०	१	-	१	✓
१६	कम्प्युटर इञ्जिनियर	रा.प.तृतीय	विविध			०	०	०	०	१	-	१	✓
१७	अर्थशास्त्री	रा.प.तृतीय	विविध			१			१	-	-१	०	✓
१८	मेकानिकल इञ्जिनियर	रा.प.तृतीय	इञ्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	ज.मे.	१			१	-	-	१	✓
१९	औद्योगिक इञ्जिनियर	रा.प.तृतीय	इञ्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	ज.मे.	१			१	-	-१	०	✓
२०	इञ्जिनियर	रा.प.तृतीय	इञ्जिनियरिङ्ग	सिभिल	जनरल	०	०	०	०	१	-	१	✓
२१	वातावरण निरीक्षक	रा.प.तृतीय	इञ्जिनियरिङ्ग			०	०	०	०	१	-	१	✓
२२	नायक सुब्बा	रा.प.अन.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.		९	१४	६	२९	-	-६	२३	✓
२३	लेखापाल	रा.प.अन.प्रथम	प्रशासन	लेखा		१	१	१	३	-	-१	२	✓
२४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन.प्रथम	विविध			७	८	९	२४	-	-११	१३	✓
२५	टाइपिष्ट	बेग अनुसर	प्रशासन	सा.प्र.		२	१	०	३	-	-३	०	✓
२६	सवारी बालक	श्रेणी विहीन				७	६	५	१८	-	-४	१४	✓
२७	क.स. / कुनिकार/माली/पाले	श्रेणी विहीन	प्रशासन			२३	१४	१०	४७	-	-२३	२४	✓
जम्मा						९०	७७	६०	२२७	५	-८०	१५२	
कुल थप/घट										-७५			

नेपाल सरकार
उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति विभाग
सिंहदरवार, काठमाडौं

३.३ मन्त्रालयको पदाधिकारी/कर्मचारी विवरणः

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोषीय बन्ने
माननीय मन्त्रिज्यूको स्वकीय सचिवालय				
मन्त्री	गौरी कुमारी	१९०३	४२११९०३	२०५
स्वकीय सचिव	विनोद रिमाल	१२९१	४२११२९१	२०८
स्वकीय अधिकृत	गुन्जन शाह	१६४३	४२११६४३	२०८
सल्लाहकार	अंकित कुमार यादव			
माननीय मन्त्रिज्यूको निजी सचिवालय				
उपसचिव (निजी सचिव)	सन्ध्या सिग्देल	१२९१	४२११२९१	२०८
शाखा अधिकृत	शैलेश यादव			
नायव सुब्बा	निशेन्द्र राज नेपाली			२०८
नायव सुब्बा	सरोज पौडेल			२०८
सचिवज्यूको सचिवालय				
सचिव	कृष्ण बहादुर राउत	१४४४	४२११४४४	३०५
शाखा अधिकृत	रुद्रहरि पुरी	१५७९	४२११५७९	३०५
नायव सुब्बा	विदुर कुमार भण्डारी	१५७९	४२११५७९	३०५
प्रशासन तथा संस्थान महाशाखा				
सहसचिव	नारायण प्रसाद अर्याल	१४३८	४२११४३८	४१५
नायव सुब्बा	इश्वर पौडेल	१४३२	४२११४३२	४१५
प्रशासन शाखा				
उपसचिव	सूर्य प्रसाद चापागाईं	१९६७	४२११९६७	५०३
शाखा अधिकृत	निशा लौडारी	१६७५	४२११६७५	५०५
शाखा अधिकृत	सुसिल पकवाल	१६७५	४२११६७५	५०५
नायव सुब्बा	सुन्दर प्रजापति	१४५६	४२१११६८६	५०८
नायव सुब्बा	पुष्प राज घिमिरे	१४५६	४२१११६८६	५०८
कम्प्युटर अपरेटर	जगदीश प्रसाद भट्ट	१४५६	४२१११६८६	५०८
कम्प्युटर अपरेटर	आशमा थपलिया	१४५६	४२१११६८६	५०८
सरकारी उद्योग तथा संस्थान शाखा				
उपसचिव	मुनका न्यौपाने	१५३२	४२११५३२	३०४
शाखा अधिकृत	सुमित मगर	१४९९	४२११४९९	३०६
शाखा अधिकृत	मौसम श्रेष्ठ	१४९९	४२११४९९	३०६
नायव सुब्बा	शान्ता भट्टराई	१४९९	४२११४९९	३०६
नायव सुब्बा	यज्ञ प्रसाद आचार्य	१४४६	४२११४४६	३०६
कम्प्युटर अपरेटर	खेम बहादुर दुरा	१४९९	४२११४९९	३०६
कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा				
उपसचिव (कानून)	ओम प्रकाश बराल	१५४४	४२११५४४	५१०
कानून अधिकृत	कपिल जंग रावल	१५४४	४२११५४४	५१०
नायव सुब्बा	कविता बुढाथोकी	१५४४	४२११५४४	५१०

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोठा नं.
आर्थिक प्रशासन शाखा				
उपसचिव (लेखा)	उदय राज भट्टराई	१४९७	४२११४९७	३१५
लेखा अधिकृत	सुस्मा गौतम	१४५१	४२११४५१	२१७
लेखा अधिकृत	श्रीराम शर्मा	१५४०	४२११५४०	३१५
लेखापाल	शिव पौडेल	१४५१	४२११४५१	३१७
लेखापाल	तिलक बहादुर राई	१५४०	४२११५४०	३१५
जिन्सी				
शाखा अधिकृत	एकनाथ बास्तोला	१४५९	४२११४५९	११०
नायव सुब्बा	अमरराज जोशी	१४५९	४२११४५९	११४
कम्प्युटर अपरेटर	पुरुषोत्तम प्रसाद भट्ट	१४५९	४२११४५९	११४
कम्प्युटर टेक्सिसियन	उद्धव कुमार राउत	१४५९	४२११४५९	११४
दर्ता/चलानी				
कम्प्युटर अपरेटर	लक्ष्मी भट्ट	१४५५	४२११४५५	
कम्प्युटर अपरेटर	सुरेन्द्र तामाङ्ग	१४५५	४२११४५५	
आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा				
सहसचिव		१४६३	४२११४६३	
नायव सुब्बा	सन्तोष कोइराला	१४६३	४२११४६३	
नायव सुब्बा	राजकुमार भुसाल	१४६३	४२११४६३	
कम्प्युटर अपरेटर	अम्बिका प्याकुरेल	१४६३	४२११४६३	
आपूर्ति नीति तथा नियमन शाखा				
उपसचिव	कविता निरौला ढुङ्गेल	१६३१	४२११६३१	
शाखा अधिकृत	मंगल बहादुर बिष्ट			
उपभोक्ता हित संरक्षण तथा समन्वय शाखा				
उपसचिव	विशाल सापकोटा	१४४९	४२११४४९	
शाखा अधिकृत	ग्रीष्मा शर्मा	१४४९	४२११४४९	
शाखा अधिकृत		१४४९	४२११४४९	
बजार अनुसन्धान तथा नियमन शाखा				
उपसचिव	दुर्गा प्रसाद भुसाल	१४४८	४२११४४८	
शाखा अधिकृत	गीता तिवारी			
शाखा अधिकृत	प्रतीक्षा घिमिरे			
बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा				
सहसचिव	हुमकला पाण्डे	१४६०	४२११४६०	४०४
नायव सुब्बा	मीन बहादुर बि.क.	१४३१	४२११४३१	४०४
कम्प्युटर अपरेटर	पवित्रा के.सी.	१४३१	४२११४३१	४०४
बहुपक्षीय व्यापार शाखा				
उपसचिव	हरिचन्द्र जोशी	१२९३	४२११२९२	४०३
शाखा अधिकृत	दीक्षा थापा	१२९२	४२११२९२	४०१

के.सि.ई.सं.नं.
प्रयोग वाणिज्य तथा औद्योगिक प्रशासन
सिंहवदरबार, काठमाडौं

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	
शाखा अधिकृत	कविता गौतम			
शाखा अधिकृत	प्रीति सुवेदी			
व्यापार नीति तथा व्यापार सहायता शाखा				
उपसचिव	लक्ष्मी कुमारी शाही	१४५७	४२११४५७	४०५
शाखा अधिकृत	गणेश पाण्डे	१४५७	४२११४५७	४१०
शाखा अधिकृत	सुमन आचार्य	१४५७	४२११४५७	४१०
औद्योगिक पूर्वाधार तथा वातावरण महाशाखा				
सहसचिव	रामबन्धु सुवेदी	००५२	१४२०००५२	२१६
कम्प्युटर अपरेटर	रिता कुमारी आचार्य	५७६		२१६
औद्योगिक पूर्वाधार शाखा				
उपसचिव	जोरा सिंह माझी	१४३४	४२११४३४	२१७
शाखा अधिकृत	वीणा नेम्कुल श्रेष्ठ	१४५८	४२११४५८	२१०
सिभिल इन्जिनियर	नीता कुमारी ईशर	१४५८	४२११४५८	२१०
वातावरण शाखा				
सि.डि.मे.ई.	श्रीकान्त यादव			
मेकानिकल इन्जिनियर	कृष्ण बहादुर सोडारी			२१३
औद्योगिक गुणस्तर तथा प्रविधि शाखा				
सि.डि.के.ई.	मनिष कर्ण	१४५८	४२११४५८	११३
मेकानिकल इन्जिनियर	सन्तोष कोइराला	१४५८	४२११४५८	२१०
योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा				
सहसचिव	नेत्र प्रसाद सुवेदी	११६६	४२१११६६	४०६
नायब सुब्बा	लोकनाथ लामिछाने	१४३७	४२११४३७	४०६
कम्प्युटर अपरेटर	विज्ञान शर्मा लुइटेल्	१४३७	४२११४३७	४०६
अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा				
उपसचिव	राजु कुंवर	१४५६	४२११४५६	४१४
शाखा अधिकृत	प्रेम जि.एम.			
नायब सुब्बा	हरिकृष्ण फुयाल			
योजना तथा बजेट व्यवस्थापन शाखा				
उपसचिव	रामकृष्ण श्रेष्ठ		४२००५२५	४०८
शाखा अधिकृत	संगिता चौलागाई	१४५३	४२११४५३	४०९
शाखा अधिकृत		१४५३	४२११४५३	४११
सूचना प्रविधि शाखा				
उपसचिव		१५००	४२११५००	४१२
कम्प्युटर इन्जिनियर	शरोज पोखरेल			
पुस्तकालय अधिकृत	सावित्री पौडेल लोहनी			
नायब सुब्बा	दिवश श्रेष्ठ			
कम्प्युटर अपरेटर	उषादेवी चापागाई			

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोठा नं.
अनुसन्धान तथा तथ्याङ्क शाखा				
उपसचिव (तथ्याङ्क)	अनिता काफ्ले	१५३९	४२११५३९	३०३
तथ्याङ्क अधिकृत				
द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा				
सहसचिव	राजेश्वर जवाली	१५३३	४२११५३३	३१०
नायब सुब्बा	कमल प्रसाद निरौला	१५४६	४२११५४६	३१०
नायब सुब्बा	मन्जु कुमारी शर्मा	१५४६	४२११५४६	३१०
द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (भारत)				
उपसचिव	तर्कराज भट्ट	१४९६	४२११४९६	३११
शाखा अधिकृत		११६६	४२१११६६	३०८
शाखा अधिकृत	प्रकाश घिमिरे	११६६	४२११५४१	३१८
द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (चीन)				
उपसचिव	सीता निरौला फुँयाल	१७५२	४२११७५२	२१३
शाखा अधिकृत	राजन कँडेल	१५९४	४२११५९४	३०९
क्षेत्रीय र अन्य द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा				
उपसचिव	बुद्धि प्रसाद उपाध्याय	१५३८	४२१५३८	३१४
शाखा अधिकृत	दिनेश शर्मा	१५९४	४२११५९४	३१८
शाखा अधिकृत	असिम रेग्मी	१५९४	४२११५९४	३१८
निर्यात प्रवर्द्धन तथा व्यापार सहजीकरण शाखा				
उपसचिव	रमेश अधिकारी	१४६२	४२११४६२	३१६
शाखा अधिकृत	राम प्रसाद गोतामे	१५४१	४२११५४१	३१८
शाखा अधिकृत	संगिता धिताल	१५४१	४२११५४१	३०९
औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा				
सहसचिव	कल्पना श्रेष्ठ	१५३४	४२११५३४	
नायब सुब्बा	लिलम वि.के.	१५३४	४२११५३४	
नायब सुब्बा	सुमन भट्टराई	१५३४	४२११५३४	
घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग प्रवर्द्धन शाखा				
उपसचिव	अन्जु पोखरेल		४२११५८९	
शाखा अधिकृत				
बैदेशिक लगानी तथा बौद्धिक सम्पत्ति शाखा				
उपसचिव	सृजना तिवारी	१४४५	४२११४९६	
शाखा अधिकृत	भेपराज शर्मा	१४४५	४२११४४५	
औद्योगिक नीति तथा सहजीकरण शाखा				
उपसचिव	भिम प्रसाद भट्टराई	१४४३	४२११४४३	
शाखा अधिकृत	ज्योती पौडेल	१४५०	४२११४५०	
शाखा अधिकृत	अमुल श्रेष्ठ			

३.४ मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखा/शाखाहरूको कार्य विवरण:

यस मन्त्रालयका महाशाखा/शाखाहरूको कार्य विवरण देहायको Link मा छ।

<https://moics.gov.np/pages/954712031/>

४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा:

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ मा उल्लिखित एवं लगायत मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका आदिबाट तोकिएका कामहरू र सो सँग सम्बन्धित सेवाहरू प्रदान गरिएको छ।

५. सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

क्र.म	मन्त्रालय/महाशाखा/शाखा	जिम्मेवार अधिकारीको नाम/थर/पद
	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	सचिव- कृष्ण बहादुर राउत
	प्रशासन तथा संस्थान महाशाखा	सहसचिव- नारायण प्रसाद अर्याल
१	प्रशासन शाखा	उपसचिव- सूर्य प्रसाद चापागाई
२	आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव (लेखा)-उदयरज भट्टराई
३	सरकारी उद्योग तथा संस्थान शाखा	उपसचिव-मुनका न्यौपाने
४	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव- ओमप्रकाश बराल
	बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सहसचिव- हुमकला पाण्डे
१	बहुपक्षीय व्यापार शाखा	उपसचिव- हरिचन्द्र जोशी
२	व्यापार नीति तथा व्यापार सहायता शाखा	उपसचिव- लक्ष्मी कुमारी शाही
	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	सहसचिव- राजेश्वर ज्ञवाली
१	द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (भारत)	उपसचिव -तर्कराज भट्ट
२	द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (चीन)	उपसचिव- सीता निरौला फुँयाल
३	क्षेत्रीय र अन्य द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा	उपसचिव-बुद्धि प्रसाद उपाध्याय
४	निर्यात प्रवर्द्धन तथा व्यापार सहजीकरण शाखा	उपसचिव- रमेश अधिकारी
	आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	सहसचिव-
१	आपूर्ति नीति तथा नियमन शाखा	उपसचिव-कविता निरौला ढुङ्गेल
२	उपभोक्ता हित संरक्षण तथा समन्वय शाखा	उपसचिव-विशाल सापकोटा
३	बजार अनुसन्धान तथा नियमन शाखा	उपसचिव-दुर्गा प्रसाद भुसाल
	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	सहसचिव-कल्पना श्रेष्ठ
१	औद्योगिक नीति तथा सहजीकरण शाखा	उपसचिव-भिमप्रसाद भट्टराई
२	वैदेशिक लगानी तथा बौद्धिक सम्पत्ति शाखा	उपसचिव-सृजना तिवारी
३	घरेलु साना तथा मझौला उद्योग प्रवर्द्धन शाखा	उपसचिव-अन्जु पोखरेल
	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा	सहसचिव-नेत्र प्रसाद सुवेदी
१	योजना तथा बजेट व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव-रामकृष्ण श्रेष्ठ
२	अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा	उपसचिव- राजु कुँवर
३	सूचना प्रविधि शाखा	उपसचिव-

क्र.म	मन्त्रालय/महाशाखा/शाखा	जिम्मेवार अधिकारीको नाम/थर/पद
	अनुसन्धान तथा तथ्यांक शाखा	उपसचिव-अनिता काफ्ले
	औद्योगिक पूर्वाधार तथा वातावरण महाशाखा	सहसचिव रामबन्धु सुवेदी
१	औद्योगिक पूर्वाधार शाखा	उपसचिव-जोरा सिंह माझी
२	वातावरण शाखा	सि.डि.मे.ई — श्रीकान्त यादव
३	औद्योगिक गुणस्तर तथा प्रविधि शाखा	के.डि.ई. — मनिष कर्ण
	माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय	उपसचिव- सन्ध्या सिग्देल

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

- नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ लगायत मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका आदिबाट तोकिए बमोजिम।

७. निवेदन/उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त निवेदनहरू जिम्मेवार अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारवाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट प्रचलित कानून एवम् स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइने।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

सचिव श्री कृष्ण बहादुर राउत

९. मन्त्रालय र मातहत निकायहरूबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू:

क) योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन:

- आर्थिक सर्वेक्षण विवरण, वार्षिक प्रगति विवरण र बजेट समर्पणको विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको। साथै आगामी आ.ब.को लागि सीमा अनुरूपको बजेट तथा योजना LMBIS मा प्रविष्टी समेत गरिएको।
- मन्त्रालयको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमका बुदाँहरू तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पठाइएको।
- यस मन्त्रालय वा अन्तर्गत निकायबाट प्रस्तावित आयोजनाहरू project bank मा प्रविष्टी गर्नुको साथै मध्यकालीन खर्च संरचना MTEF को विवरण राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको।
- तेस्रो त्रैमासिक अवधिसम्मको Milestone प्रविष्टी गरी सचिवज्यूबाट रेटिङ्ग समेत गरिएको। तथ्यांकसम्बन्धी अन्तरक्रिया, GIOMS सम्बन्धी प्रशिक्षण, पुस्तक Coding/ सफ्टवेयर निर्माण।
- २०८१।०८२ को वार्षिक प्रतिवेदन/जानकारीमूलक ब्रोशर प्रकाशित गरी वितरणमा राखिएको।

समीक्षा अवधिमा OCR, लघु घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र, खानी तथा भूगर्भ विभाग, पारवाहन तथा गोदाम व्यवस्थापन कम्पनी लिमिटेड, IEDI अनुगमन गरी पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको। साथै केही औद्योगिक पूर्वाधार तथा स्थानीय तहहरूको औद्योगिक ग्राम तथा मेड्पा कार्यक्रमको अवस्था सम्बन्धमा समेत अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिइएको।

ख) औद्योगिक तथा व्यापार पूर्वाधार विकास कार्यक्रम:

- सूर्यतारा सिमेन्ट उद्योगसम्म पहुँचमार्ग निर्माणको वक्यौता रकम भुक्तानीको लागि सडक डिभिजन कार्यालय सुर्खेत लाई निकास दिइएको।
- प्रत्यायन नियमावलीको मस्यौदाउपर कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट प्राप्त राय बमोजिम मस्यौदामा कार्यकारी निर्देशकको पारिश्रमिक, सेवाका शर्त तथा सुविधाका सम्बन्धमा सहमतिका लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।
- वन क्षेत्र प्रयोग, प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन लगायतका विषयमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयसँग निरन्तर समन्वय भइरहेको।
- खानी तथा खनिज पदार्थ विधेयकको मस्यौदा सम्बन्धमा प्रदेश तथा स्थानीय तहको सुझाव लिने क्रममा अन्तरकृया सम्पन्न हुने क्रममा रहेको साथै लिखित राय सुझावका लागि पत्राचार भएकोमा राय सुझाव संकलन भइरहेको।
- औद्योगिक क्षेत्र, विशेष आर्थिक क्षेत्र, औद्योगिक ग्रामको पूर्वाधार विकासमा भएको प्रगति सम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन गरी सुधारको प्रयास भएको।

ग) औद्योगिक लगानी तथा व्यापार प्रवर्द्धन कार्यक्रम:

- कम्पनी विधेयक, २०८२ को अवधारणापत्रउपर कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त भई प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालयमा पठाउने तयारी भइरहेको।
- राजस्व परामर्श समिति अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति तथा निर्यात प्रवर्द्धन उपसमितिको प्रतिवेदन तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।
- शासकीय सुधार को लागि १०० कार्यसूची अन्तर्गतको निजी क्षेत्रको लगानी संरक्षण तथा प्रवर्द्धन रणनीति PSPPS मस्यौदा तयार भई राय सुझाव मागको चरणमा रहेको। साथै Startup Fast Track को अवधारणा/कार्ययोजनाको समेत मस्यौदा तयार भई छलफलको क्रममा रहेको।
- साविकमा उद्योग विभागमा दर्ता भएका रु २५ करोड सम्म स्थिर पूँजी भएका उद्योगका सम्पूर्ण फाइल सम्बन्धित प्रदेशमा हस्तान्तरण गर्न आवश्यक तयारी गरिएको।
- राष्ट्रिय उत्पादकत्व गुरुयोजना (National Productivity Master Plan) को मस्यौदा अन्तिम चरणमा रहेको।

घ) द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार:

- हुप्सेकोट गाउँपालिका पूर्व रातेखोला र पोखरी खानी क्षेत्रको खानी योजनाका लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्रहरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरबाट

प्रस्ताव माग गरिएको।

खानी क्षेत्रको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्र हरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरुबाट प्राप्त प्रस्तावहरु को मूल्याङ्कन कार्य भइरहेको।

- GIS Based Mining and Geological Information System का लागि सफ्टवेयर निर्माण तथा अपग्रेड कार्यका लागि २०८२ चैत्र १० मा सम्झौता भई कार्यदिश दिइएको।
- चुनढुङ्गा, तामा, ग्रेनाइट, म्याग्नेसाइट लगायत ६ खनिज पदार्थहरुको प्रवर्द्धन कार्यका लागि २०८२ चैत्र ११ मा सूचना प्रकाशन भएको।
- २०८३ असारको दोस्रो हप्ता नेपाल तिब्बत व्यापार सहजीकरण समितिको बैठक आयोजना गर्ने तयारी भइरहेको।
- नेपाल बंगलादेश बीच सहसचिव स्तरीय Trade negotiation committee को बैठक नेपालमा आयोजना गर्न बंगलादेश पक्षलाई पत्राचार गरिएको।
- नेपालबाट निर्यात हुने चियामा भारत सरकारले सतप्रतिशत ल्याव परीक्षणको नियम मे १ २०२६ बाट लागु गर्ने जानकारी प्राप्त भए पश्चात साविककै जोखिममा आधारित व्यवस्था बमोजिम नेपालको चिया भारतमा निकासी हुने व्यवस्था मिलाउन मिति २०८२ चैत्र ३० मा परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत भारत सरकारलाई पत्राचार गरिएको।
- नेपालबाट निर्यात हुने जुटमा भारत सरकारले Countervailing Duty अनुसन्धान शुरु गरेको विषयमा नेपालको Position तयार गरी भारत सरकारलाई नेपाल पक्षको आधिकारिक जवाफ पठाइएको र Safeguard Duty नलगाउन परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत भारत सरकारलाई पत्राचार गरिएको।
- मौजुदा हार्ड कपिमा आधारित उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी गर्ने प्रणालीलाई Electronic Issuance System बमोजिम उद्योग विभागबाट प्रमाण पत्र जारी गर्ने तयारी पुरा गरी चिनीया पक्षलाई जानकारी गराइएको।

ड) बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता:

- क्यामरूनमा सन् २०२६ मार्च २६ देखि २९ सम्म आयोजना भएको विश्व व्यापार संगठनको चौधौं मन्त्रीस्तरीय सम्मेलनमा नेपाली प्रतिनिधिमण्डलले सहभागिता जनाएको।
- नेपालको सेवा व्यापार सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति, वाणिज्य नीति, २०८१ को कार्यान्वयन कार्ययोजना र राष्ट्रिय व्यापार घाटा रणनीति २०७९/८० - २०८४/८५ अद्यावधिक मस्यौदा तयार गरिएको।
- अति कम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नती हुने सन्दर्भमा तयारीका काम भइरहेको।
- निर्यात सम्भावना भएका वस्तुको भौगोलिक साङ्केतीकरण, ट्रेडमार्क, सामूहिक व्यापार चिन्ह, डिजाइन, पेटेन्ट, गोप्य व्यापारिक सूचना, प्रतिलिपि अधिकार लगायतका बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण र ट्रिप्स सम्झौता कार्यान्वयनको विषय तथा इकमर्स र सेवा व्यापार सम्बन्धमा सरोकारवाला निकायहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको।
- Framework Agreement on Facilitation of Cross-border Paperless Trade in Asia and the Pacific (CPTA) को नेपाल पक्षराष्ट्र बन्ने सम्बन्धमा अध्ययन कार्य चलिरहेको।

च) प्रशासन तथा संस्थान:

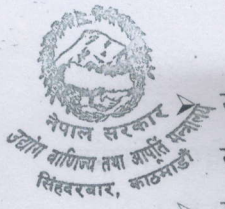
- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूका प्रमुख र सूचना अधिकारीहरूसँग सूचनाको हक कार्यान्वयन सम्बन्धी अन्तर्क्रिया कार्यक्रम मिति २०८२ फागुन ४ गते सम्पन्न गरिएको।
- शासकीय सुधार सम्बन्धी १०० कार्यसूचीको बुँदा नं. ६५ मा व्यवस्था भएको समितिबाट प्रतिवेदन तयार भएको।
- रु १० करोड बेरुजु मन्त्रालयबाट नियमित भई लगत कट्टाको लागि महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा पेस भएको।
- मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक संस्थानसँगको कार्यसम्पादन सम्झौता कार्यान्वयन तथा सेवा प्रवाह सुधार सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम २०८२ फागुन १ मा सम्पन्न भएको। साथै निरन्तर अनुगमन निरीक्षण गरी पृष्ठपोषण दिइएको।
- सार्वजनिक संस्थानहरूको एकिकृत प्रोफाइल प्रकाशनको लागि infographics को काम अन्तिम चरणमा रहेको।
- PE's सम्बन्धी पुराना निर्णय र फाइलहरूको डिजिटलाइजेसनको तयारी भैरहेको।
- रूग्ण उद्योगहरूको सञ्चालन मोडालिटी सम्बन्धमा निरन्तर विज्ञ परामर्श र छलफल भइरहेको।

छ) आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण:

- विद्युतीय व्यापार (ई कमर्स) सम्बन्धी निर्देशिका, २०८२ को निर्देशिका कार्यान्वयनमा आएको।
- पेट्रोलमा इथानोल मिश्रण गरी प्रयोगमा ल्याउने सम्बन्धी आदेश, २०८२ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भई नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन भएको।
- राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारणमा २५ हजार मेट्रिक टन (मे.ट.) र सार्क खाद्य बैंकमा ८ हजार मेट्रिक टन (मे.ट.) खाद्यान्न भण्डारण व्यवस्था मिलाइएको।
- नेपाल सरकारद्वारा तोकिएको न्यूनतम समर्थन मुल्यमा देशभरका १८ जिल्लाका करिव ८,००० जना किसानहरूसँग रु ५०,९०,८२,८४५.५५ बराबरको १,४४,५३९.४५ क्विन्टल धान खरिद भएको।
- रैथाने उत्पादनको बजार प्रवर्द्धन सम्बन्धमा लमजुङ्गमा अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको।
- उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी सरोकारवाला निकायहरूसँगको अन्तरक्रिया र सचेतीकरण कार्यक्रम नुवाकोट र दोलखा जिल्लामा सम्पन्न भएको।
- अमलेखगञ्ज लोथर, सिलिगुडी चारअली पेट्रोलियम पाइपलाइन परियोजना सम्बन्धमा जग्गा प्राप्ति भइ सो जग्गा विकासको DPR सम्पन्न भएको साथै जग्गा विकासको लागि बोलपत्र आव्हान भइसकेको। त्यसैगरी कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतमा भण्डारण गृह निर्माण गर्नको लागि DPR अनुरूप बोलपत्र आव्हान भएको।

ज) उद्योग, कम्पनी तथा वाणिज्य प्रशासन:

- मिति २०८२ चैत्र मसान्तसम्म जम्मा ३,७२,२३० कम्पनी दर्ता गरिएको छ भने १२,८७१ कम्पनी खारेज भएका छन्।

- यस आ.व.को चैत्र मसान्तसम्म ५७ वटा ठूला, ४८ वटा मझौला र ५४९ वटा साना उद्योग सहित ६५४ उद्योग दर्ता गरिएको र ४४७.७५ अर्बको वैदेशिक लगानी प्रस्ताव गरिएको।
- यस आ.व.को चैत्र मसान्तसम्म ६१४ वटा विदेशी लगानीका परियोजना स्वीकृत भई ४१.७८ अर्बको विदेशी लगानीको प्रतिवद्धता प्राप्त भएको।
 - यस आ.व.को चैत्र मसान्तसम्म २६५४ ट्रेडमार्क दर्ता गरिएको छ भने १८३ वटा औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्ति (ट्रेडमार्क) सम्बन्धी मुद्दाको फैसला गरिएको।
 - कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा रहेका पुराना फाइलहरूको डिजिटाइजेशनको काम भईरहेको तथा डिजिटल सिग्नेचर मार्फत ४ लाख ४२ हजार ५३१ वटा पत्र जारी गरिएको।
 - आयात ईजाजत पूर्णरूपमा अनलाईन प्रणाली बाट जारी हुने गरेको।

झ) खानी तथा खनिजतर्फ:

- हुप्सेकोट गाउँपालिका पूर्व रातेखोला र पोखरी खानी क्षेत्रको खानी योजनाका लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्रहरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्रस्ताव माग गरिएको।
- खानी क्षेत्रको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्र हरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्राप्त प्रस्तावहरू को मूल्याङ्कन कार्य भइरहेको।
- GIS Based Mining and Geological Information System का लागि सफ्टवेयर निर्माण तथा अपग्रेड कार्यका लागि २०८२ चैत्र १० मा सम्झौता भई कायदेशि दिइएको।
- चुनढुङ्गा, तामा, ग्रेनाइट, म्याग्नेसाइट लगायत ६ खनिज पदार्थहरूको प्रवर्द्धन कार्यका लागि २०८२ चैत्र ११ मा सूचना प्रकाशन भएको।
- हुप्सेकोट गाउँपालिका पूर्व रातेखोला र पोखरी खानी क्षेत्रको खानी योजनाका लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्रहरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्रस्ताव माग गरिएको।
- खानी क्षेत्रको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्र हरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्राप्त प्रस्तावहरू को मूल्याङ्कन कार्य भइरहेको।
- GIS Based Mining and Geological Information System का लागि सफ्टवेयर निर्माण तथा अपग्रेड कार्यका लागि २०८२ चैत्र १० मा सम्झौता भई कायदेशि दिइएको।
- चुनढुङ्गा, तामा, ग्रेनाइट, म्याग्नेसाइट लगायत ६ खनिज पदार्थहरूको प्रवर्द्धन कार्यका लागि २०८२ चैत्र ११ मा सूचना प्रकाशन भएको।

ञ) आपूर्ति व्यवस्थातर्फ:

- हुप्सेकोट गाउँपालिका पूर्व रातेखोला र पोखरी खानी क्षेत्रको खानी योजनाका लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्रहरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्रस्ताव माग गरिएको।
- खानी क्षेत्रको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्र हरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्राप्त प्रस्तावहरू को मूल्याङ्कन कार्य

भइरहेको।

GIS Based Mining and Geological Information System का लागि सफ्टवेयर निर्माण तथा अपग्रेड कार्यका लागि २०८२ चैत्र १० मा सम्झौता भई कार्यदिश दिइएको।

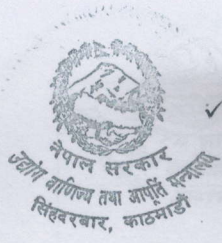
- चुनढुङ्गा, तामा, ग्रेनाइट, म्यागनेसाइट लगायत ६ खनिज पदार्थहरूको प्रवर्द्धन कार्यका लागि २०८२ चैत्र ११ मा सूचना प्रकाशन भएको।
- हुप्सेकोट गाउँपालिका पूर्व रातेखोला र पोखरी खानी क्षेत्रको खानी योजनाका लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्रहरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्रस्ताव माग गरिएको।
- खानी क्षेत्रको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको लागि परामर्शदाताबाट प्राप्त आशयपत्र हरूको मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई परामर्शदाताहरूबाट प्राप्त प्रस्तावहरू को मूल्याङ्कन कार्य भइरहेको।
- GIS Based Mining and Geological Information System का लागि सफ्टवेयर निर्माण तथा अपग्रेड कार्यका लागि २०८२ चैत्र १० मा सम्झौता भई कार्यदिश दिइएको।
- चुनढुङ्गा, तामा, ग्रेनाइट, म्यागनेसाइट लगायत ६ खनिज पदार्थहरूको प्रवर्द्धन कार्यका लागि २०८२ चैत्र ११ मा सूचना प्रकाशन भएको।

ट) संस्थागत सुदृढीकरण, सुशासन प्रवर्द्धन तथा सेवाको सरलीकरण:

- सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि तत्काल सुधार कार्ययोजना २०८२ स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- Company Administration Management Information System – CAMIS पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- मन्त्रालय र मातहतका विभागको व्यवस्थापन परीक्षण स्व-मूल्याङ्कनको कार्य भइरहेको।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायबीचको कार्यसम्पादन सम्झौता सम्पन्न गरिएको।
- आ.व. २०८१/०८२ मा मन्त्रालयका सचिवज्यू र मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक संस्थान/समिति/ बोर्ड/प्राधिकरणसँग भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको विज्ञसहितको टोलीबाट गरिएको मूल्याङ्कनबाट प्राप्त सुझावलाई कार्यसम्पादनसँग आवद्ध गरिएको।
- व्यापार सहजीकरण क्लिनिक (Trade Facilitation Clinic) सञ्चालनमा ल्याइएको।
- नमूनाको अनुमति (मोडल एप्रोभल) प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्य यस पूर्व नापतौल तथा गुणस्तर विभागबाट मात्र हुने गरेकोमा यस सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य ११ वटै कार्यालयहरूबाट हुने गरी कार्य सरलीकरण गरिएको।
- नेपाल आयल निगमको अमलेखगञ्ज, थानकोट, भलबारीमा रहेका प्रादेशिक कार्यालयहरूमा फ्लोमिटर जडान सम्पन्न गरिएको।

१०.संघीयतामा समन्वय तथा सहकार्य सम्बद्ध क्रियाकलापहरू:

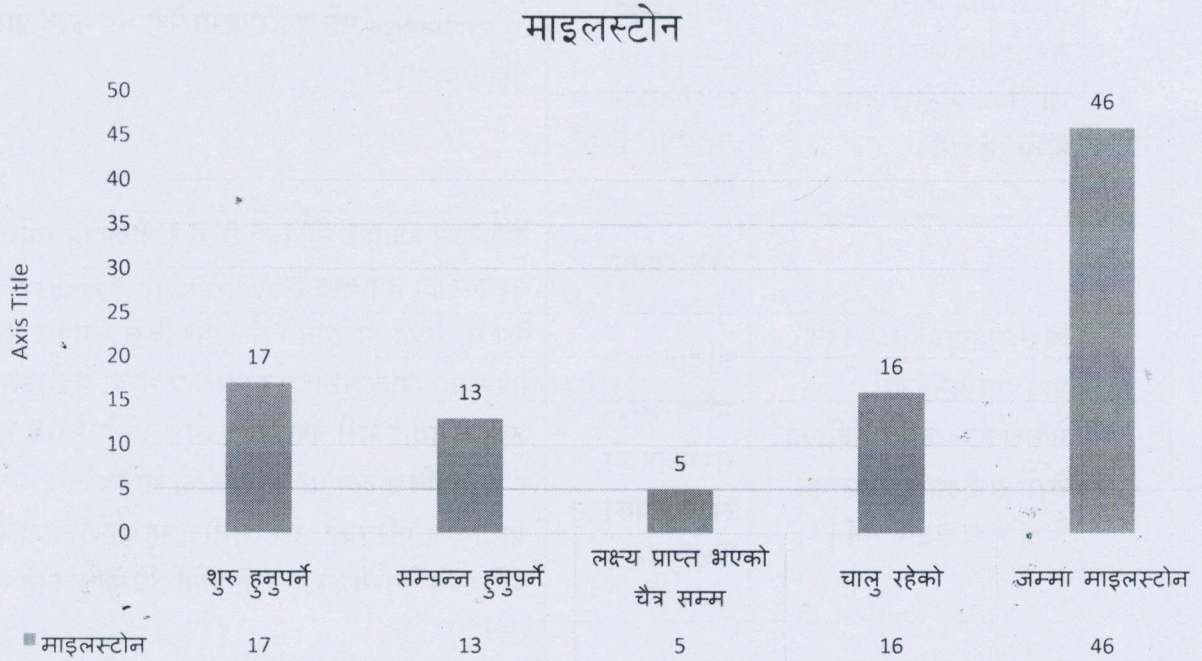
- ✓ माननीय मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विषयगत समितिको एक पटक बैठक सम्पन्न गरिएको।
- ✓ प्रदेश उद्योग सचिवहरूसँग तीन पटक समन्वय बैठक सम्पन्न गरिएको।

✓ वाग्मती प्रदेशका उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय र स्थानीय तहका उद्योग क्षेत्र हेर्ने कर्मचारीहरूका लागि उद्योग प्रशासन तथा ज्ञान हस्तान्तरणसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।

११. २०८२ चैत्र सम्मको माइलस्टोन सम्बन्धी विवरण

शुरु हुनुपर्ने	सम्पन्न हुनुपर्ने	लक्ष्य प्राप्त भएको चैत्र सम्म	चालु रहेको	जम्मा माइलस्टोन
१७	१३	५	१६	४६ वटा

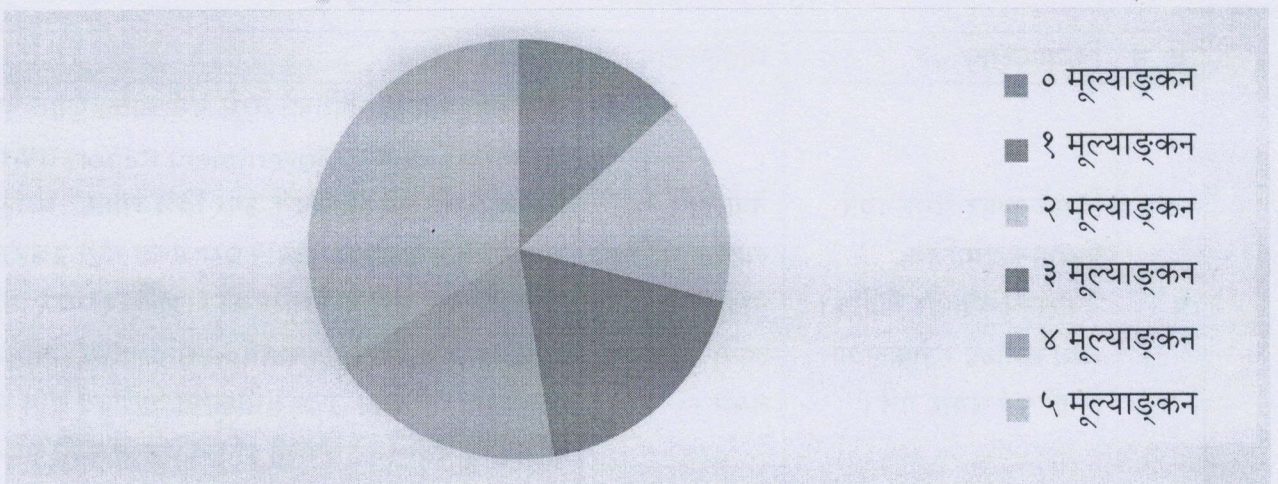

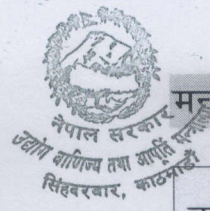
लक्ष्य प्राप्त भएको माइलस्टोनको विवरण

क्र.सं	क्रियाकलाप	माइलस्टोन	हालको अवस्था
१.	विश्व व्यापार संगठनको प्रावधान बमोजिम नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षा र नेपालको स्थितिपत्र तयार गर्ने।	नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षाका लागि प्रतिवेदन तयार।	नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षाका लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट Government Report तयार गरी पेस गरिएको, सो प्रतिवेदन उपर विश्व व्यापार संगठनका सदस्यहरूबाट उठाइएका २०० भन्दा बढी प्रश्नहरूको जबाफ तयार गरी पेश गरिएको। साथै, २०८२ मंसिर १ र ३ मा विश्व व्यापार संगठनको सचिवालय, जेनेभामा आयोजना गरिएको उक्त समीक्षामा वाणिज्य तथा आपूर्ति सचिवज्यू नेतृत्वको नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको सहभागिता रहेको।
२.	विशेष आर्थिक क्षेत्रहरूको निर्माण र संचालन गर्ने।	सिमरा सेज (ब्लक ए) मा १० वटा प्लट	सिमरा सेज (ब्लक ए) विस्तार क्षेत्रमा १० वटा प्लट तयार भएको। यस क्षेत्रको सम्पूर्ण प्लटहरूको लागि उद्योग स्थापन हुन अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको।

क्र.सं	क्रियाकलाप	माइलस्टोन	हालको अवस्था
		तयार ।	
३.	स्टार्टअप उद्यम नीति तथा कार्यविधि बमोजिम स्टार्टअप उद्यमका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	परियोजना प्रस्ताव आह्वान ।	कार्यविधि स्वीकृत भएको ।
४.	विराटनगर र भैरहवा नाकाबाट रेलमार्फत सवै किसिमका कार्गो ढुवानी गर्न नेपाल भारत पारवहन सन्धिको प्रोटोकलमा संशोधन गर्ने ।	नेपाल भारत पारवहन सन्धि प्रोटोकल संशोधनको Letter of exchange मन्त्रिपरिषदमा पेश ।	नेपाल भारत पारवहन सन्धि प्रोटोकल संशोधनको Letter of exchange मन्त्रिपरिषदमा पेश भई उक्त प्रोटोकलको संशोधन भएको ।
५.	विश्व व्यापार संगठनको प्रावधान बमोजिम नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षा र नेपालको स्थितिपत्र तयार गर्ने ।	विश्व व्यापार संगठनको चौथो मन्त्रिस्तरीय सम्मेलनको लागि नेपालको स्थितिपत्र तयार ।	नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षाका लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट Government Report तयार गरी पेश गरिएको, सो प्रतिवेदन उपर विश्व व्यापार संगठनका सदस्यहरूबाट उठाइएका २०० भन्दा बढी प्रश्नहरूको जवाफ तयार गरी पेश गरिएको । साथै, २०८२ मंसिर १ र ३ मा विश्व व्यापार संगठनको सचिवालय, जेनेभामा आयोजना गरिएको उक्त समीक्षामा वाणिज्य तथा आपूर्ति सचिवज्यू नेतृत्वको नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको सहभागिता रहेको ।

माइलस्टोनको रेटिङ अनुसारको स्थिति

मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सूचकको प्रगति २०८२/८३ चैत्र मसान्तसम्म

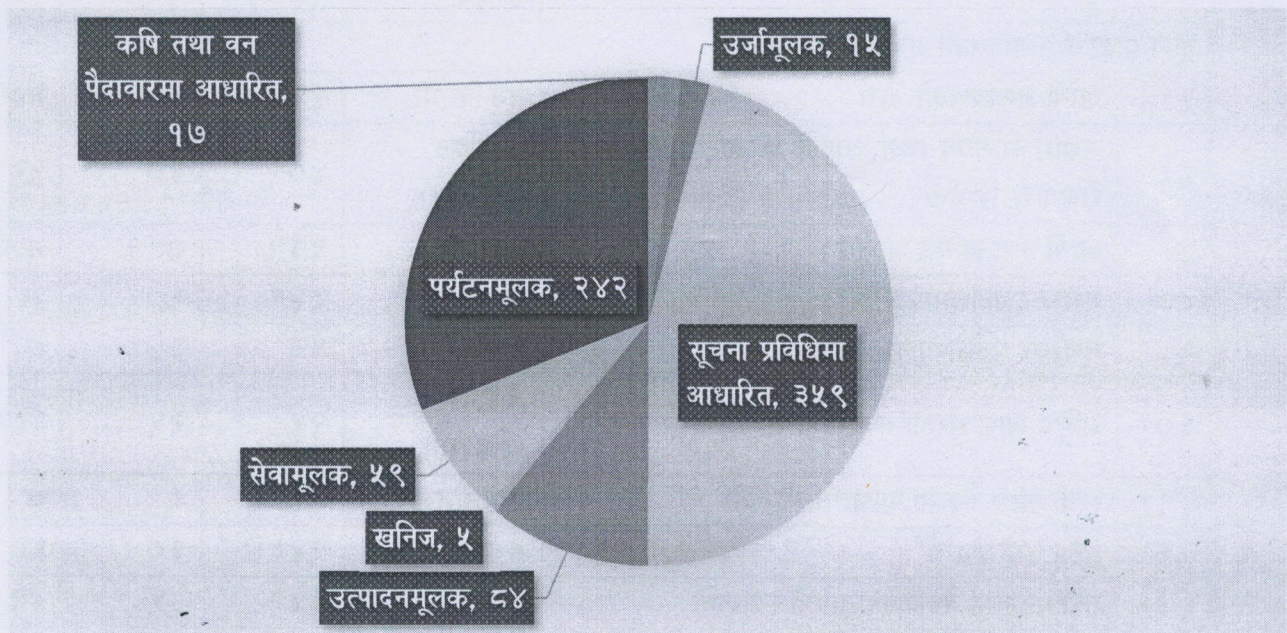
क्र.सं.	नतिजासूचक	इकाइ	वेशलाइन	वार्षिक लक्ष्य	उपलब्धी
१)	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान	प्रतिशत	४.९८	५.१	४.९८
२)	ठूला, मझौला, साना, घरेलु एवं लघु उद्यमी सिर्जना कार्यक्रमबाट रोजगारी सिर्जना	संख्या (हजारमा)	१७०	१८०	३३.१६८
३)	कूल निकासी	रु अर्व	२७७	३००	२२२.९४
४)	कुल आयात	रु अर्व	१८०४	१९००	१४९०.५०
कुल ग्राहस्थ उत्पादनको अनुपातमा निर्यात					
५)	खानी अन्वेषणको क्षेत्र	वर्ग कि.मी.	४९७७५	५०९७५	भइरहेको
६)	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गत रोजगारी सिर्जना	कार्यदिन (हजारमा)	४०	४०	२२
७)	खानी तथा खनिज अन्वेषण	संख्या	६६१	७११	भइरहेको
८)	गुणस्तर ईजाजतपत्र प्रदान	संख्या	५४९	६०९	३६
९)	गुणस्तर प्रयोगशालाको संख्या	संख्या	१३	१४	०
१०)	राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारमा खाद्यान्न मौज्दात	मे.टन (हजारमा)	२५	२५	११.७८५
११)	सार्क खाद्य बैंकमा खाद्यान्न मौज्दात	मे.टन(हजारमा)	८	८	८
१२)	ठूला उद्योग दर्ता	संख्या	१४८७	६०	५७
१३)	उद्योगहरूमा वैदेशिक लगानी स्वीकृति	रु अर्व	६५१	६५	४१.७८
१४)	पेटेन्ट दर्ता	संख्या	८९	४	१
१५)	सञ्चालनमा आएका औद्योगिक ग्रामको संख्या	संख्या	४	५	०
१६)	कुल बेरुज्मा फछ्यौटको अनुपात	प्रतिशत	०.२		-
१७)	गुनासो फछ्यौट	प्रतिशत	१००	१००	१००
१८)	जिडिपिमा साना तथा घरेलु उद्योगको योगदान	प्रतिशत	०	१	
१९)	कुल गार्हस्थ उत्पादनको अनुपातमा व्यापार घाटा	प्रतिशत	२५	२२.५	-
२०)	पूँजीगत खर्च	प्रतिशत	२४.८८	१००	६.९८

उद्योग दर्ता (२०८२ चैत्र मसान्तसम्म)

उद्योगका प्रकार	जम्मा कमदार	जम्मा उद्योग संख्या	चालु पूँजी	स्थीर पूँजी	जम्मा पूँजी
कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित	७०६४	१७	७४३१११२६५१	१७४०२०१५६१५	२४८३३१२८२६६
उर्जामूलक	४१५	१५	४७९७०८१७६	२०२०६१६०१९२	२०६८५८६८३६८

सूचना प्रविधिमा आधारित	४४७९	३५९	४७८४२४५००	१०४५५५२५००	१५२३९७७०००
उत्पादनमूलक	५५१३	८४	४७५५६२५०८१	१४०७११६७३४०	१८८२६७९२४२१
खनिज	११५	५	३९२१४१७७	१५११२०५७०	१९०३३४७४७
सेवामूलक	२४२०	५९	२५५३१७०९३२९	५३६५२५३६८१	३०८९६९६३०१०
पर्यटनमूलक	१२६३०	२४२	२५४०५७८०९१	३०५२४९०१४१२	३३०६५४७९५०३
जम्मा	३२६३६	७८१	४१२५६३७२००५.००	८८७६६१७१३१०.२४	१३००२२५४३३१५.२४

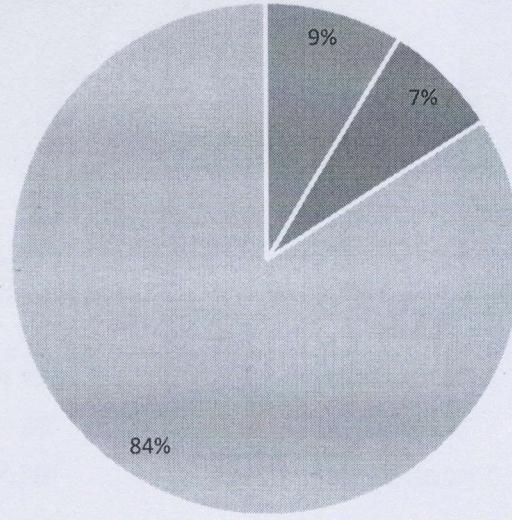

यस आ.व.को चैत्र मसान्तसम्मको उद्योगदर्ता (Scale Wise)

स्तर	जम्मा उद्योग	जम्मा कामदार	चालु पूँजी	स्थिर पूँजी	जम्मा पूँजी
ठूला	५७	११,८३१	२३,७१२,७४३,५०४	३५०,४१५,२६८,७१९	३७४,१२८,०१२,२२३
मझौला	४८	४,११४	४,४४३,०००,९११	१३,२१३,२८८,७०२	१७,६५६,२८९,६१३
साना	५४९	१७,२२३	३७,८८१,४७०,२८६	१८,०९३,२५२,००९	५५,९७४,७२२,२९५
जम्मा	६५४	३२,६३६	६६,०३७,२१४,७००.५०	३८१,७२१,८०९,४२९.९४	४४७,७५९,०२४,१३०.४४

उद्योग दर्ता संख्या

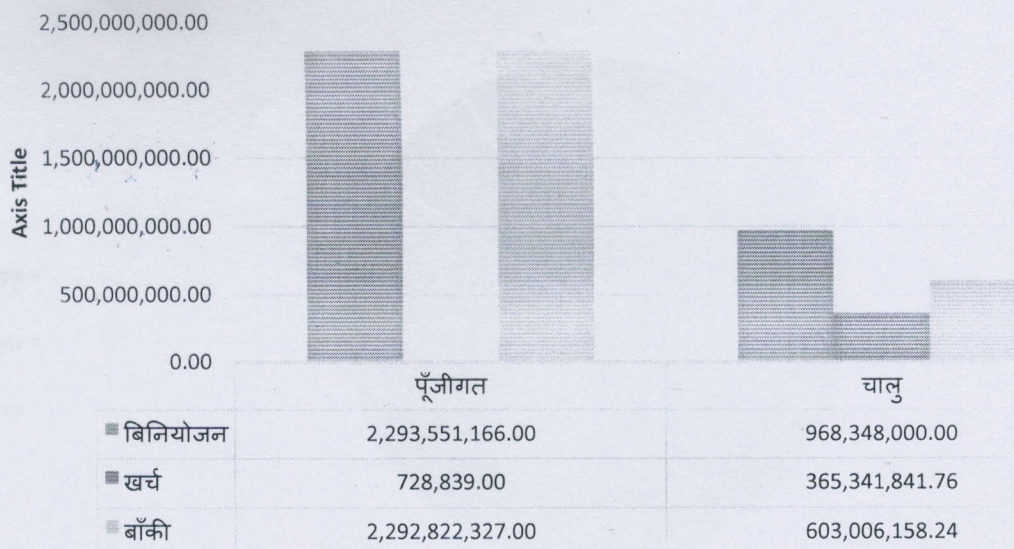
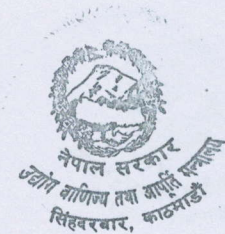

- ठूला
- मझौला
- साना

आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण (यस आ.व.को चैत्र मसान्तसम्मको)

बजेट शीर्षक नं.	बजेटको प्रकार	जम्मा बजेट	खर्च	बाँकी
३०७००१०१४	पूँजीगत	रु २,२७७,५५१,१६६.००	रु ०.००	रु २,२७७,५५१,१६६.००
३०७०००११४	पूँजीगत	रु १६,०००,०००.००	रु ७२८,८३९.००	रु १५,२७१,१६१.००
	पूँजीगत जम्मा	रु २,२९३,५५१,१६६.००	रु ७२८,८३९.००	रु २,२९२,८२२,३२७.००
३०७०००११३	चालु	रु २५८,८००,०००.००	रु १२७,८९७,३७३.४६	रु १३०,९०२,६२६.५४
३०७०००१४३	चालु	रु ५०४,५००,०००.००	रु १४३,२५८,०००.००	रु ३६१,२४२,०००.००
३०७००११२३	चालु	रु १,२००,०००.००	रु ३८,२०४.००	रु १,१६१,७९६.००
३०७००१०१३	चालु	रु ३,१४८,०००.००	रु ४३२,१९१.००	रु २,७१५,८०९.००
३०७००१०२३	चालु	रु ५२,२००,०००.००	रु ३४८,१८८.००	रु ५१,८५१,८१२.००
३०७००१०४३	चालु	रु १४८,५००,०००.००	रु ९३,३६७,८८५.३०	रु ५५,१३२,११४.७०
	चालु जम्मा	रु ९६८,३४८,०००.००	रु ३६५,३४१,८४१.७६	रु ६०३,००६,१५८.२४
	कूल जम्मा	रु ३,२६१,८९९,१६६.००	रु ३६६,०७०,६८०.७६	रु २,८९५,८२८,४८५.२४

बिनियोजन, चालु र पूँजीगत खर्चको विवरण

१२. बेरूजू र फछ्यौटको अवस्था

आ.व.	मन्त्रालय र मातहतका सरकारी निकायको बेरूजू रू. (हजारमा)	मन्त्रालयसम्बद्ध सङ्गठित र अन्य संस्थातर्फ बेरूजू रू. (हजारमा)	जम्मा बेरूजू रू. (हजारमा)
२०८०/८१ सम्म	१६,६६,५२०।-	५,७०,९५१।-	२२,३७,४७१।-
२०८१/८२ -	०	०	०
जम्मा	१६,६६,५२०।-	५,७०,९५१।	२२,३७,४७१।-
सम्परीक्षणका लागि पेश गरिएको			१०,०००।-
मन्त्रालयको मात्र बेरूजू (आ व ०८०/८१ को)			१,३१६।-

१३. १०० कार्यसूचीको मन्त्रालयसँग सम्बन्धित कार्यहरूको प्रगति

क्र.सं.	संख्या	सम्पन्न	तयारी र कार्यान्वयनको चरणमा रहेका
मन्त्रालयको एकल जिम्मेवारी रहेका बुँदा १७ र अन्य मन्त्रालय सँग सहकार्यमा सम्पन्न गर्नुपर्ने बुँदा १५	३२	१९	१३

१४. बुँदा २ अनुसार मुख्य १० कार्यको कार्ययोजनाको प्रगति

क्र.सं.	संख्या	सम्पन्न	तयारी र कार्यान्वयनको चरणमा रहेका
बुँदा नं. २ अनुसारको मुख्य १० कार्यहरू	१०	६	४

१५. ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको अद्यावधिक सूची:

नीतिहरू:

- ✓ औद्योगिक नीति, २०६७
- ✓ आपूर्ति नीति, २०६९
- ✓ वाणिज्य नीति, २०८१
- ✓ राष्ट्रिय बौद्धिक सम्पत्ति नीति, २०७३
- ✓ विदेशी लगानी नीति, २०७१
- ✓ राष्ट्रिय स्टार्ट अप उद्यम नीति, २०८१
- ✓ सार्वजनिक निजी साझेदारी नीति, २०७२
- ✓ व्यापार लजिस्टिक नीति, २०७९
- ✓ राष्ट्रिय खनिज नीति, २०७४
- ✓ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धनसम्बन्धी नीति, २०८१

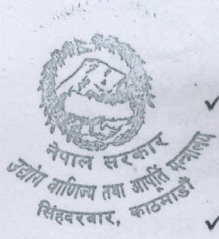
ऐन तथा नियमावलीहरू:

- ✓ निकासी पैठारी (नियन्त्रण) ऐन, २०१३ र नियमावली, २०३४
- ✓ औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७८
- ✓ विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७
- ✓ सार्वजनिक निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७
- ✓ कम्पनी ऐन, २०६३
- ✓ नेपाल पेट्रोलियम ऐन, २०४० र नियमावली, २०४१
- ✓ प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेसन ऐन, २०१४ र नियमावली, २०३४
- ✓ साझेदारी ऐन, २०२०
- ✓ दामासाहीसम्बन्धी ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- ✓ विशेष आर्थिक क्षेत्र ऐन, २०७३ र नियमावली, २०७४
- ✓ उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७६
- ✓ प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन तथा बजार संरक्षण ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६६
- ✓ सेफगाइर्स, एण्टि-डम्पिङ तथा काउन्टरभेलिङ ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७६
- ✓ औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान ऐन, २०५३
- ✓ खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२ र नियमावली, २०५६
- ✓ नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) ऐन, २०३७ र नियमावली, २०४०
- ✓ स्टाण्डर्ड नाप र तौल ऐन, २०२५ र नियमावली, २०२७
- ✓ पेटेन्ट, डिजाइन र ट्रेडमार्क ऐन, २०२२
- ✓ नेपाल एजेन्सी ऐन, २०१४

- ✓ प्रत्यायन ऐन, २०७९
- ✓ कालोबजारी तथा केही अन्य सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, २०३२
- ✓ आयोडिनयुक्त नुन (उत्पादन तथा बिक्री वितरण) ऐन, २०५५
- ✓ मालसामानको बहुबिधिक ढुवानी ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६६
- ✓ वस्तुको प्रत्यक्ष बिक्री (व्यवस्थापन तथा नियमन गर्ने) ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७६
- ✓ बोनस ऐन, २०३० र नियमावली, २०३९
- ✓ स्टाण्डर्ड नाप र तौल (मोहर बन्द प्याकेज) नियमावली, २०७६
- ✓ पेट्रोलियम पदार्थ तथा ग्यास मूल्य स्थिरीकरण कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०७१
- ✓ औद्योगिक पुनरुत्थान कोष (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०६४
- ✓ खनिज सर्वेक्षण (भत्ता तथा सुविधा) नियमहरू, २०२४

कार्यविधिहरू:

- ✓ गरिबी निरवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ व्यवसाय संवर्धन सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२
- ✓ भगत सर्वजित शिल्प उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ स्टार्टअप उद्यम कर्जा कार्यक्रम सञ्चालन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८२
- ✓ सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि तत्काल सुधार कार्ययोजना - २०८२
- ✓ प्रदेशस्तरमा उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२
- ✓ उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ व्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारी कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२
- ✓ औद्योगिक ग्राम घोषणा तथा संचालन कार्यविधि, २०८१
- ✓ औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
- ✓ स्थानीय तहमार्फत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन तथा प्रविधि सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८१
- ✓ निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✓ कार्यस्थलमा आधारित रोजगारमूलक प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
- ✓ औद्योगिक पूर्वाधार संरचना निर्माण तथा शोधभर्नासम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✓ उत्पादनशील उद्योगका लागि विदेशी श्रमिक ल्याउनेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- ✓ उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- ✓ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन तालिम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- ✓ राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्नेसम्बन्धी मापदण्ड सहितको कार्यविधि, २०७६

- ✓ महत्त्वपूर्ण व्यावसायिक व्यक्ति (Commercially Important Person-CIP) छनौट, सम्मान तथा सुविधासम्बन्धी कार्यविधि, २०७४
- ✓ लगानीकर्ता संरक्षण कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७३
- ✓ खानी तथा भू-गर्भ विभागको कार्यविधि, २०७५
- ✓ नेपाल गुणस्तर प्रमाण चिह्न प्रदान गर्ने कार्यविधि, २०७४
- ✓ विशेष आर्थिक क्षेत्र प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ✓ उद्यम संवर्द्धन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
- ✓ सार्वजनिक निकायका कार्यकारी प्रमुखको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- ✓ नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेडको महाप्रबन्धकको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ✓ नेपाल इन्टर मोडल यातायात विकास समितिको कार्यकारी निर्देशकको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ✓ नेपाल खाद्य संस्थानको महाप्रबन्धकको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

निर्देशिकाहरू:

- ✓ विद्युतीय व्यापार (इ-कमर्स) निर्देशिका, २०८२
- ✓ सार्वजनिक निकायमा स्वदेशी वस्तुको प्रयोगसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१
- ✓ बजार अनुगमन निर्देशिका २०७९
- ✓ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायमा पदाधिकारी नियुक्ति तथा मनोनयनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- ✓ गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७
- ✓ उपभोक्ता जागरण कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७४
- ✓ प्रविधि विकास कोष निर्देशिका, २०७०
- ✓ वस्तुको प्रत्यक्ष विक्रीसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- ✓ कम्पनी निर्देशिका, २०७२
- ✓ कम्पनी निरीक्षक परिचालनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- ✓ आन्तरिक नियन्त्रण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०८०

मापदण्डहरू:

- ✓ नवप्रवर्तनकारी उद्यमीलाई पुरस्कृत गर्नेसम्बन्धी मापदण्ड, २०८०
- ✓ वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गर्न एक आपसमा करार (कन्ट्र्याक्ट) वा उप करार (सब कन्ट्र्याक्ट)सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१
- ✓ कच्चा पदार्थ खपत नम्स निर्धारण तथा पुनरावलोकनसम्बन्धी मापदण्ड, २०८१
- ✓ ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७
- ✓ प्राइभेट फर्म दर्ता मापदण्ड, २०७१

- ✓ बहालमा जग्गा उपलब्ध गराउनेसम्बन्धी मापदण्ड, २०७८
- ✓ खानी तथा निजी स्वामित्वको जग्गामा समेत पर्ने गरी क्यारी क्षेत्र स्वीकृत भई वनको भोगाधिकार प्राप्त नभई सकेका र निजी जग्गामा खानी सञ्चालन गर्न प्रस्ताव गरेका खानीहरूले पालना गर्नु पर्ने मापदण्ड, २०८०

रणनीति:

- ✓ नेपाल व्यापार एकीकृत रणनीति, २०८० (२०७९/८० - २०८४/८५)
- ✓ विकासशिल मुलुकको रूपमा सहज स्तरोन्नतिका लागि वाणिज्य क्षेत्रको रणनीतिक योजना, २०८१

अन्य

- ✓ द्विपक्षीय लगानी सम्झौता (BIA) को नमूना ढाँचा।

मन्त्रालयको वेबसाइटमा प्रकाशन भएका मुख्य-मुख्य सूचनाहरू

- गुनासो तथा सुक्षाव
- शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति २०८२ सम्बन्धी सूचना
- राजध्व परामर्श सम्बन्धी सूचना
- उच्चस्तरीय राष्ट्रिय सुरक्षा तालिम सम्बन्धमा
- भन्सार स्मारिका २०८२ का लागि लेख रचना उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा ।
- विद्युतीय मालसामान (कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर) खरिद सम्बन्धी सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वानको सूचना
- औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठानबाट प्रकाशित सूचना २०८२ चैत्र २६
- भन्सार स्मारिका २०८२ का लागि लेख रचना उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा।

१६. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सूचना अधिकारी	प्रवक्ता	गुनासो सुन्ने अधिकारी	प्रमुख
सूर्य प्रसाद चापागाईं उपसचिव suryachapagain4@gmail.com	नेत्र प्रसाद सुबेदी सहसचिव netra.subedi1@nepal.gov.np	दुर्गा प्रसाद भुसाल उपसचिव dsal77@yahoo.com	कृष्ण बहादुर राउत सचिव krishnaraut78@gmail.com